

DROOGMAKERIJ Gemeente maakt de balans van 25 jaar werelderfgoed op

Bewoners moeten meer over Beemster weten

Purmerend wil het lidmaatschap van de Vereniging van Werelderfgoedsteden opzeggen. De internationale organisatie behartigt de belangen van Werelderfgoederen maar voor de Beemster zijn niet alle onderdelen relevant. Het geldt dat vrijkomt wil de gemeente inzetten om de droogmakerij op andere manieren te promoten. Onder meer door de kennis over het gebied bij de eigen inwoners te vergroten.

Robert Jan van der Woud
r.j.van.der.woud@medialhuis.nl

Middenbeemster ■ Dit jaar is het 25 jaar geleden dat de Beemster tot Werelderfgoed werd benoemd. Het leidt de laatste jaren tot toenemende kritiek dat er voor met name bedrijven in de polder allerlei restricties aan kleven. Ondanks stemmen dat de Beemster de status beter kan opgeven, blijkt uit onderzoek dat de meeste inwoners hechten aan het Werelderfgoed. In datzelfde onderzoek blijkt dat de kennis over de redenen waarom de Beemster op die lijst staat, te wensen overlaat. Die moet worden bijgespijkerd, is het college van mening. Zowel onder jongeren als bij volwassenen.

Dat de Beemster überhaupt op die lijst van dertien Nederlandse Werelderfgoederen staat, is tot frustratie van Purmerend een goed bewaard geheim. Landelijk is slechts 2 procent van de inwoners daarvan op de hoogte, blijkt uit een enquête van het Nederlands Bureau voor Toerisme. De Beemster staat onderaan in de lijst van Werelderfgoederen die mensen willen bezoeken.

In Purmerend en de Beemster zelf is de bekendheid fors hoger, blijkt uit het onderzoek dat de gemeente heeft laten doen naar de ins en outs van 25 jaar erfgoed. „Het feit dat de Beemster Werelderfgoed is, is lokaal bekend.”

Kavelpatroon

Maar de reden van die status weten veel mensen dan weer niet: het bewaard gebleven kavelpatroon, waarmee de polder een uitgelezen voorbeeld is van hoe meren in de zeventiende eeuw werden drooggelegd. Maar ook de openheid van het landschap. „Meer aandacht voor kennisdeling, educatie en promotie vanuit de gemeente en relevante partners is dan ook gewenst.”

Des te opvallender is het dat de gemeente wel de aandacht wil vestigen op de Beemster als Werelderfgoed, maar het lidmaatschap van de Ver-

Het kavelpatroon en de openheid van het landschap zijn kenmerkend voor de Beemster.

FOTO PASCAL FLEMMICH

“
Het centrum voor bezoekers voldoet om het verhaal van de Beemster te vertellen

eniging van Werelderfgoedsteden wil opzeggen. Beemster sloot zich een jaar na de benoeming bij die Organization of World Heritage Cities (OWHC) bij aan. Die is bedoeld om gemeenten te ondersteunen bij het beheren en behouden van Werelderfgoederen en aan te haken bij internationale educatieve projecten. Volgens het college zijn 'de huidige accenten niet allemaal relevant voor droogmakerij De Beemster'. „Daarom wordt voorgesteld het betaalde lidmaatschap op te zeggen.” Het netwerk blijft dan wel beschikbaar, maar Purmerend verliest het stemrecht over de koers van de organisatie.

Het geldt dat op die manier wordt uitgespaard, kan voor educatie en het vergroten van de kennis over de Beemster worden ingezet, stellen burgemeester en wethouders. De gemeente blijft wel aangesloten bij

de Stichting Werelderfgoed Nederland, die zich specifiek richt op de dertien Nederlandse Werelderfgoederen.

Bij die educatie en kennisvergroting richt het college zijn pijlen op onder meer Bezoekerscentrum Beemster. Dat moet uitgroeien tot een 'volwaardig bezoekerscentrum'. „Het huidige bezoekerscentrum voldoet niet aan de wens om het complete verhaal van de droogmaking van De Beemster en het verhaal van het UNESCO Werelderfgoed te vertellen. Het professionaliseren van het aanbod is cruciaal.”

In het onderzoek komt naar voren dat de gemeente de waarde van het gebied graag wil delen met inwoners - jong en oud - en bezoekers, en uit het onderzoek blijkt dat dat nu nog lastig is. Circa twee derde van de Beemsterlingen is wel eens in het Bezoekerscentrum geweest, en dat geldt voor ongeveer 20 procent van de inwoners van Purmerend.

Aantrekkingskracht

„Dit toont aan dat de aantrekkingskracht van het huidige bezoekerscentrum verbeterd kan worden. Een volwaardig bezoekerscentrum heeft een tweeledig doel: overdracht van kennis over het uitzonderlijke Werelderfgoed aan de volgende generatie en bijdragen aan de lokale economie.”

Ook kennislunches kunnen bijdragen aan het verspreiden van de boodschap, evenals het betrekken van het basisonderwijs. Historisch

Genootschap Beemster, Stichting Promotie Beemster Werelderfgoed en Stichting Beemster Vanzelfsprekend kunnen bijdragen aan die kennisoverdracht.

Het te gelden maken van die Werelderfgoedstatus moet wat Purmerend betreft vooral op toeristisch en economisch vlak gebeuren. Daarbij ligt een centrale rol weggelegd voor instanties als de Bureau Toerisme Laag Holland en Visit Beemster. Ook hiervoor heeft de gemeente een beter beleefbaar Werelderfgoed voor ogen. „De Werelderfgoedstatus kan helpen bij het vermarkten van Beemsterproducten en bij het aantrekken van toerisme.” Daarbij wordt gedacht aan agrotourisme - de droogmakerij als de voedseluiting van het omringende gebied.

Hollandse Waterlinies

Belangrijk bij het ontginnen van de polder is volgens het college een betere aansluiting op het openbaar vervoer, en daarnaast moet gekken worden naar het andere Werelderfgoed dat deels in de Beemster ligt: de Hollandse Waterlinies is er met vijf forten vertegenwoordigd, en bovendien liggen de Amsterdamse grachten dichtbij. Ook die staan op de Werelderfgoedlijst.

Voor de (agrarisch) ondernemers wil het college de koudwatervrees over de Werelderfgoedstatus wegnemen. Het college erkent 'het spanningsveld tussen cultuurhistorie enerzijds en het behouden van een vitale gemeenschap anderzijds'.

“
Agrarische ondernemers kunnen vragen stellen over kaders vanuit ruimtelijk beleid

Boeren noemen langdurige vergoedingstrajecten en teveel strenge regels als nadeel.

Ingewikkelde zaken nemen meer tijd in beslag, erkent het college, maar dat geldt ook voor gemeenten zonder Werelderfgoed. „Veel aanvragen voor ruimtelijke ontwikkelingen in Beemster verlopen goed.” Er zijn nog altijd mogelijkheden voor bedrijven, en daar wil de gemeente het gesprek over kunnen aangaan.

Mogelijk door een inloopspreekuur in Beemster te beleggen. „Agrarische ondernemers met vragen over mogelijke ontwikkelingen kunnen dan bijvoorbeeld vragen stellen over de kaders vanuit het ruimtelijk beleid.”

Niet het wijkmanagement is al op zoek naar een eigen locatie in Middenbeemster, mogelijk had die combinatie wat opleveren.